

Høring- forslag til regler om overgangsordninger og innføringstakt LK20/LK20S

Uttalelse - Norske Fag- og Friskolers Landsforbund

Status	Innsendt til Utdanningsdirektoratet Innsendt og bekreftet av instansen via: gina@friskoler.no
Innsendt av	Gina Maria G. Østmoe
Innsenders e-post:	gina@friskoler.no
Innsendt dato	17.04.2020
Hvilken organisasjon?:	Norske Fag- og Friskolers Landsforbund Organisasjon (Privat)
Stilling	Organisasjonskonsulent

✓ Jeg bekrefter at denne uttalelsen er på vegne av hele oppgitte organisasjon.

Høringsnotat- forslag til regler om overgangsordninger og innføringstakt

Avsender: Avdeling for opplæringsloven/ Divisjon for læring og vurdering

1. INNLEDNING

Vi foreslår i det følgende endringer i regler om overgangsordninger og innføringstakt, som følge av innføringen av Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20).

Forslaget gjelder tilsvarende for Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 Samisk og overgangen fra LK06S til LK20S. Forslaget vil i utgangspunktet gjelde både offentlige skoler og friskoler.

Forslaget sendes på høring med 7 ukers frist. Fristen for å sende inn uttalelser er **17.04.2020**. Våre høringer er åpne for alle, og de som ønsker det kan uttale seg.

2. BAKGRUNN

Alle læreplanene i Kunnskapsløftet skal fornyes. De første læreplanene i LK20, læreplaner i gjennomgående fag i grunnskolen og videregående opplæring, ble fastsatt av Kunnskapsdepartementet 15. november 2019. Kunnskapsdepartementet har besluttet at de fornyede læreplanene skal tas i bruk trinnvis over tre år fra august 2020. Fornyede læreplaner i programfag i yrkesfaglige og studieforberedende utdanningsprogram vil følge samme innføringstakt. Sametinget støtter også planen for innføring.

Da Kunnskapsløftet ble innført i 2006, ble overgangsordningene fra L97 og R94 til Kunnskapsløftet omtalt i kapittel 24 i forskrift til opplæringsloven og i rundskriv fra Kunnskapsdepartementet. Som følge av innføring av LK20, er det behov for å endre kap. 24 og informere sektor godt om hvilke bestemmelser som gjelder for overgang fra LK06 til LK20. Erfaringer fra innføringen av LK06 viser at god informasjon er vesentlig for å ruste sektor til å ta i bruk nye læreplaner til rett tid og til å gi elevene god veiledning i deres valg av utdanningsprogram, programområder og fag.

3. GJELDENDE RETT

I forskrift til opplæringsloven (heretter forskriften) kap. 24 er det gitt detaljerte regler for innføringstakt for Læreplanverket for Kunnskapsløftet og overgangsordninger fra L97 og R94 til Kunnskapsløftet.

Bestemmelsene for grunnskolen står i forskriften § 24-1, mens bestemmelsene for videregående opplæring står i § 24-2 til § 24-12.

4. VÅR VURDERING

4.1. ENDRE OG FORENKLE KAP. 24

Kapittel 24 er svært detaljert, og de aller fleste bestemmelsene er utdaterte og brukes ikke i dag. Utdanningsdirektoratet foreslår derfor at reglene om innføring av LK06 og overgang fra L97 og R94 til Kunnskapsløftet (LK06) tas ut av forskriften.

Selv om de fleste reglene er utdaterte, kan det fortsatt være aktuelt med overganger fra tidligere læreplanverk. Direktoratet ser ikke behov for å ha regler om de tidligere overgangene i selve forskriften, men foreslår en hjemmel for Utdanningsdirektoratet i § 24-5 til å fastsette nærmere hvordan overgangen fra tidligere læreplanverk skal behandles. Det innebærer ikke at vi ønsker å gjøre endringer i tidligere fastsatte overgangsordninger.

Støtter dere forslaget om å oppheve reglene i dagens kap. 24 om overganger mellom tidligere læreplanverk?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

4.2. GENERELLE BESTEMMELSER

Vi foreslår at kun generelle bestemmelser om innføringstakt og overgangsordninger fastsettes i forskrift. Dette har sammenheng med at det er svært vanskelig å regulere alt som gjelder overganger i forskrift, og regelteknisk er det heller ikke ønskelig å regulere detaljer og unntak for enkeltfag i forskrift. Det er heller ikke snakk om en like omfattende endring som ved innføringen av Kunnskapsløftet, og det gjør også behovet for regulering av detaljer mindre.

Det er behov for å utarbeide nærmere bestemmelser om overgangsordninger mellom læreplaner i LK06 og LK20, f.eks. hvilke fag som erstatter hverandre og særregler for de som tar opphold fra opplæring. Vi foreslår derfor at Utdanningsdirektoratet får hjemmel til å fastsette dette nærmere, og at det informeres om de nærmere ordningene. Det kan være nødvendig med noe handlingsrom. Samtidig foreslår vi å videreføre gjeldende prinsipper for innføring av endringer i læreplanverket. Det innebærer bl.a. at nytt læreplanverk tas i bruk trinnvis og at elever sikres flere muligheter til å bestå eller forbedre et fag etter den læreplanen de har fått opplæring etter.

Støtter dere forslaget om å ha generelle bestemmelser i forskrift, og detaljerte bestemmelser i rundskriv e.l.?

Vet ikke

Det kan være krevende for mindre skoler å forholde seg til stadige rundskriv.

Utdanningsdirektoratet må da sørge for å få bekreftet fra skolene om at rundskrivene har nådd fram.

4.3. INNFØRINGSTAKT

Innføringstakten over tre år er allerede bestemt. Læreplanene skal brukes for 1.-9. årstrinn og videregående trinn 1 fra og med 1.august 2020, 10.årstrinn og videregående trinn 2 fra og med 1. august 2021 og videregående trinn 3 fra og med 1. august 2022. Vi foreslår at denne innføringstakten fastsettes samlet i en bestemmelse (ny § 24-1) for grunnskolen og videregående opplæring.

En gradvis innføring innebærer samtidig en gradvis utfasing av læreplaner. Vi foreslår at det står i bestemmelsen at hele eller deler av læreplanene oppheves når nye læreplaner innføres. Vi foreslår også at Utdanningsdirektoratet får hjemmel til å fastsette unntak fra innføringstakten. Dette kan være nødvendig i enkelte lærefag og programområder, sett i sammenheng med ny tilbudsstruktur.

Vi foreslår å fastsette at de samme reglene vil gjelde for voksne om ikke annet er fastsatt. Dette er i stor grad en videreføring av det som følger av dagens § 24-10.

Støtter dere at Utdanningsdirektoratet kan fastsette unntak fra innføringstakten i enkeltfag?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

4.4. EKSAMEN

Tidspunkt for første eksamen etter LK20 har sammenheng med innføringstakten over. Vi foreslår at det fastsettes i forskrift når første eksamen skal avholdes.

I dagens § 24-6 står det at læreplanene på grunnkurs i R94 utfases 31.juli 2006, samtidig som det legges opp til at siste eksamen etter R94 i fag som ble avsluttet på grunnkurs skulle holdes våren 2008. Dette innebærer i praksis at privatister fikk fire muligheter til å ta eksamen etter siste eleveksamen, og at det ble avholdt doble eksamener (både etter R94 og Kunnskapsløftet) både vår 2007, høst 2007 og vår 2008 på grunnkurs.

I etterkant av dette har Utdanningsdirektoratet innført en rekke vesentlige endringer i læreplaner etter Kunnskapsløftet. Praksis har da vært at det har vært tre muligheter for å ta privatisteksamen etter siste eksamen som ordinær elev.

Vi foreslår å fastsette i forskrift at siste privatisteksamen i fag etter LK06 skal holdes høsten etter første eksamen etter LK20. Det innebærer at siste eksamen etter LK06 på Vg1 vil være høsten 2021, siste eksamen på Vg2 vil være høsten 2022 og siste eksamen på Vg3 vil være høsten 2023. Det innebærer to doble sett med eksamener (både etter LK06 og LK20) i tillegg til første etterfølgende eksamen (etter LK06) høsten læreplanene innføres. Elever som har rett til utsatt, særskilt eller ny eksamen etter LK06 vil også gå opp etter LK06 ved første etterfølgende eksamen.

Dersom det skal være fire muligheter til å ta eksamen etter siste mulighet for ordinære elever, vil det ha økonomiske konsekvenser for direktoratet og skoleeier. Det gjelder, både med tanke at det må utvikles og gjennomføres enda en eksamen etter LK06, og at innføringen av et nytt digitalt gjennomføringssystem gjør at også det gamle gjennomføringssystemet må være operativt lengre.

Av hensyn til elevene foreslår vi imidlertid at Utdanningsdirektoratet får hjemmel til å gjøre unntak fra både når første eksamen kan avholdes, og når siste eksamen kan avholdes her. Dette vil særlig være aktuelt i fag og programområder der det gjøres større endringer i struktur e.l. Det vil også kunne være aktuelt for bl.a. praksiskandidater.

Vi foreslår at det står i forskriften at lokalt gitt eksamen kan holdes tidligere om opplæringen i faget er gjennomført. Det innebærer at det vil være anledning til å periodisere opplæringen, forutsatt at øvrige regler om vurdering, timetall m.m. er oppfylt. At fylkeskommunen som ansvarlig for lokalt gitt eksamen har en slik mulighet, er også i tråd med tidligere regler. Innføringstakten vil uansett gjelde.

Støtter dere forslaget om at privatister skal få tre muligheter etter siste ordinære eksamen for elever til å ta eksamen etter gammel læreplan?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

4.5. FAG- OG SVENNEPRØVER

Fag- og svenneprøvene i de fleste fag vil ikke endres mye som følge av nye læreplaner. Det innebærer at fag gjennomført etter LK06 vil lede opp til tilsvarende fag- eller svenneprøve etter LK20. Om det er store endringer eller ikke vil avhenge av hvilke fag i LK20 som erstatter fag i LK06 (se forslag til ny § 24-4 om dokumentasjon). Samtidig vil fag- og svenneprøvene rent formelt avholdes etter LK20/nye læreplaner, og bør derfor omtales. Ellers vil det fremstå som om man kan gjennomføre fag- og svenneprøver basert på LK06 også lang tid etter at læreplanene i LK20 tas i bruk.

Vi foreslår å fastsette at hovedregelen er at fag- eller svenneprøve etter LK20 normalt skal avholdes fra og med våren 2024, og at siste mulighet til å ta fag- eller svenneprøve etter LK06 normalt vil være 31. desember 2025. Også her foreslår vi at Utdanningsdirektoratet kan fastsette unntak. Disse unntakene vil være viktige særlig dersom det er ønskelig med en egen innføringstakt i enkelte nye fag og programområder, eller andre regler for praksiskandidater. For praksiskandidater vil det i utgangspunktet være aktuelt å avholde fag- og svenneprøven etter LK20 fra våren 2023. Det kan også være nødvendig med unntak i fag som har lengre løp, f.eks. flyfagene.

Støtter dere at det fastsettes en hovedregel om at fag- og svenneprøver etter LK20 skal avholdes fra våren 2024, og at siste mulighet etter LK06 vil være 31. desember 2025, men at Utdanningsdirektoratet kan fastsette unntak?

Ja

Ingen kommentar fra instansen

4.6. DOKUMENTASJON

I motsetning til ved innføringen av både R94 og Kunnskapsløftet LK06 kan et vitnemål eller kompetansebevis etter Kunnskapsløftet inneholde både fag fra LK06 og LK20. Det er imidlertid ikke alle fagkoder som kan stå på samme vitnemål. I tråd med gjeldende regler (§ 24-6, jf. § 24-11) foreslår vi at Utdanningsdirektoratet kan fastsette hvilke fag i LK20 som erstatter fag i LK06, og hvordan dette skal føres på dokumentasjonen.

I dag er det fastsatt egne bestemmelser for både utvekslings elever og andre som utsetter eller avbryter opplæringen, og de som har påbegynt opplæringen i R94 (§ 24-8 og § 24-9). Vi foreslår ikke egne bestemmelser om dette. Dette fastsettes i stor grad ved hvilke fag og programområder som er tilsvarende.

❓ **Støtter dere at det presiseres at Utdanningsdirektoratet fastsetter hvilke fag i Kunnskapsløftet LK20 som erstatter fag i Kunnskapsløftet LK06, og hvordan det skal føres på kompetansebevis eller vitnemål?**

Ja

Ingen kommentar fra instansen

❓ **Støtter dere at vi ikke foreslår egne bestemmelser i forskrift for utvekslings elever og andre som utsetter eller avbryter opplæringen?**

Ja

Ingen kommentar fra instansen

5. VÅRT FORSLAG

Vi foreslår at kap. 24 skal lyde:

Kap. 24 Innføringstakt for Læreplanverket for Kunnskapsløftet 2020 (LK20) og Kunnskapsløftet 2020 Samisk (LK20S) og overgangsordninger frå LK06/LK06S til LK20/LK20S

§ 24-1 Innføringstakt for Læreplanverket for Kunnskapsløftet og Kunnskapsløftet 2020 Samisk

LK20/LK20S skal brukast for:

- 1.-9. årstrinn og vidaregåande trinn 1 frå og med 1. august 2020
10. årstrinn og vidaregåande trinn 2 frå og med 1. august 2021
- vidaregåande trinn 3 frå og med 1. august 2022

I same takt som nytt læreplanverk blir tatt i bruk, vil heile eller delar av LK06/LK06S opphevast.

Utdanningsdirektoratet kan fastsetje unntak frå innføringstakta i fag og programområde. Om ikkje anna er fastsett, gjeld reglane også for opplæring spesielt organisert for vaksne.

§ 24-2 Eksamen

Første eksamen i fag etter LK20/LK20S er:

1. våren 2021 for fag som skal bli avslutta på vidaregåande trinn 1
2. våren 2022 for fag som skal bli avslutta i grunnskolen og på vidaregåande trinn 2
3. våren 2023 for fag som skal bli avslutta på vidaregåande trinn 3

I vidaregåande opplæring skal siste eksamen etter LK06/LK06S haldast hausten etter første eksamen for LK20/LK20S. Om opplæringa er gjennomført, kan lokalt gitt eksamen haldast hausten same året som LK20/LK20S er tatt i bruk i faget.

Utdanningsdirektoratet kan fastsetje unntak frå når første eksamen etter LK20/LK20S skal vere, og når siste eksamen etter LK06/LK06S skal vere.

§ 24-3 Fag- og sveineprøve

Første fag- eller sveineprøve etter LK20/LK20S vil vere våren 2024. Fag- eller sveineprøve etter LK06/LK06S må vere avlagd innan 31. desember 2025. Utdanningsdirektoratet kan fastsetje unntak frå dette.

§ 24-4 Dokumentasjon

Eit vitnemål eller kompetansebevis etter Læreplanverket for Kunnskapsløftet kan innehalde fag både frå LK06/LK06S og LK20/LK20S. Utdanningsdirektoratet fastset kva for fag i LK20/LK20S som erstattar fag i LK06/LK06S, og korleis det skal førast på kompetansebevis eller vitnemål.

§ 24-5 Tidlegare læreplanverk

Utdanningsdirektoratet fastset nærmare reglar om overgangen frå tidlegare læreplanverk.

Har dere andre merknader til forskriftsforslaget?

Ingen kommentar fra instansen

Med hilsen

Per Kristian Larsen-Evjen
avdelingsdirektør

Hilde Austad
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent